



Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse

Handlingsplan 2025

Fastställd av Fullmäktige den 28 november 2024

Visionen och förslaget till Handlingsplan 2025

På Höstmötet 2020 antog Handelskammarens fullmäktige en vision om hur regionen bör utvecklas till 2025. *Agenda 2030, Basinfrastruktur, Digitalisering, Internationalisering, Kompetens och Innovation, Regionalt anpassad politik och Säkerhet* pekades ut som prioriterade områden.

Utifrån visionen skapas en årlig Handlingsplan som beslutas på Handelskammarens fullmäktigemöte i november. Handlingsplanen för 2025 presenteras i detta dokument.

Vilka frågor som finns med i Handlingsplanen påverkas exempelvis av hur politiken hanterar frågor och omvärlden. Till exempel:

- Infrastruktur för väg och järnväg planeras i Sverige genom tolvårsplaner som omprövas var fjärde år. Mellan dessa beslutstillfällen är frågorna svårare att påverka.
- Förändringsarbete med frågorna i Vision 2025 kan också ske på olika sätt. Ibland är traditionell påverkan med analys, media och politikerkontakt effektivt (exempelvis effekttillgång). I andra frågor kan mer operativt arbete skapa resultat, som inom yrkesutbildning.

I Handlingsplan 2025 föreslås insatser inom följande ämnen: *Kompetens för konkurrenskraft, Effekttillgång för grön omställning, Infrastruktur för tillväxt, Säkerhet och beredskap samt Internationell handel.*

Hållbarhet - en röd

tråd i handlingsplanen

Hållbarhet är en strategisk och självklar fråga för näringslivet. Därför är det integrerat i Handlingsplanens samtliga områden.

Företag har insett både riskerna och möjligheterna som världen står inför och anammar hållbarhet och den långsiktighet som det innefattar. För att säkerställa hållbara affärsmodeller, uppfylla nya lagkrav och regelverk samt skapa förtroende och "license to operate" behövs rätt förutsättningar för framgång.

Näringslivet leder denna utveckling framåt genom innovation och framtidsorientering. Handelskammaren vill lyfta de förutsättningar som näringslivet behöver för att bidra till den långsiktiga tillväxten.

Handelskammaren driver ett Hållbarhetsnätverk som samlas till utbildning och erfarenhetsutbyte kring olika områden inom hållbarhet.



Kunskap och kompetens för konkurrenskraft

Svensk arbetsmarknad fungerar dåligt, vilket ytterst hämmar tillväxt och välbefinnande. Samtidigt som företag har svårt att rekrytera medarbetare och hitta den kompetens de behöver, existerar ett omfattande utanförskap. Detta innebär dels att företagets konkurrenskraft undermineras, dels ett omfattande ekonomiskt utanförskap för de individer som inte lyckas etablera sig på arbetsmarknaden. Detta är ett strukturproblem på den svenska arbetsmarknaden som Handelskammaren arbetar för att finna lösningar på.



Kunskap och kompetens

för konkurrenskraft

Exempel på insatser under 2025:

- På politisk nivå verkar Handelskammaren för en bättre fungerande arbetsmarknad genom mer ändamålsenlig utbildning på samtliga nivåer av utbildningssystemet. Detta inkluderar såväl tillgång på spetskompetens inom strategisk viktiga sektorer men likväl relevant yrkesutbildad personal.
- Verka för ett mera arbetsmarknadsrelevant styr- och resurstilldelningssystem för högskolor och universitet.
- Engagemang i högskole- och universitetssamverkan – starkare kunskapsutbyte mellan näringsliv och akademi.
- Verka för en effektivare integration- och arbetsmarknad genom införandet av en "självförsörjningslinje".
- Samarbete med Malmö stad och Region Skåne kring kompetensförsörjning och utbildningsanpassning.
- Uppstart av ett Kompetensnätverk för att bidra till ökad samverkan mellan utbildningsväsende och näringsliv.
- Lärlingsfrågan är fortsatt på agendan och Handelskammaren har ansvar för ny nationell hemsida.
- Särskilt fokus på Energi – och VA-branschens behov inom grön omställning.

"Stora förändringar väntar för yrkesutbildningar, med fokus på att anpassa gymnasieprogrammen efter arbetsmarknadens behov och expansion av yrkeshögskolan. För att möta framtidens kompetensutmaningar krävs ett nära samarbete mellan skolor och näringsliv. Handelskammaren arbetar för att utveckla yrkesutbildningar med engagemang från näringslivet som är attraktiva för potentiella elever."

Caroline Höstgren,
Expert Yrkeshögskolan

Energi- och effekttillgång

för konkurrenskraft och omställning

Sydsverige har sämst tillgång till effekt i hela EU med negativ balans, dvs risk för att el måste kopplas bort. Eftersom tillgång till produktion i det egna elområdet är viktigt för prissättningen skapar detta tillsammans med bristande ledningskapacitet till området strukturellt högre pris än andra elområden. En del av detta högre pris går till flaskhalsintäkter som är öronmärkta för att jämna ut skillnader mellan elområden. De ska därför sättas in och över tid sänka priser och förbättra effektläget.

Tillgången på produktion är 1 800 Mwh/h och förbrukningen under normal vinter 4 800. Sydsvenska SE4 har förfrågningar till regionnätet på ca 2 500 Mw fördelat på en stor mängd företag som inte kan realiseras. Detta hämmar tillväxt och välfärd samt bromsar Sveriges gröna omställning.

Målet är att få fram ledningar och effektproduktion före 2030 för tillväxt och grön omställning.



Energi- och effekttilgång

för konkurrenskraft och omställning

Exempel på insatser under 2025:

- Förverkliga de investeringar som ligger nära förverkligande och kan påverka effektläget före 2030. I praktiken finns ett fåtal vindinvesteringar, gasturbiner och kraftvärmesatsningar samt sol- och batteri balansen viktig.
- Verka för att elområden avskaffas.
- Verka för att kapacitetsintäkterna sätts in enligt sitt syfte, alltså jämnar ut priser genom mothandel och investeringar i elnät för bättre överföring.
(Sydsvenska elkunder har betalat in närmare 30 miljarder men endast 4 miljarder investeras här. Dessa pengar används i dag till nätförstärkning i norr.)

”De senaste veckornas elpriser har återigen påmint oss om att Sydsverige har Europas sämsta tillgång till el. Skånes självförsörjning på 15% av behovet bör ökas till 50% fram till 2030. Det skulle ge 190 000 jobb i hela Sverige”

Per Tryding, vice VD och Policychef

Infrastruktur för tillväxt

Infrastrukturinvesteringar ökar tillgängligheten för individer och företag, främjar nätverkande, handel och matchning på arbetsmarknaden. Därför har dessa investeringar stora effekter på svensk ekonomisk tillväxt. Samtidigt är det viktigt att investeringarna bidrar till långsiktigt hållbara transporter. Men Sydsverige står inför stora infrastrukturella utmaningar. Handelskammarens analyser pekar på kontinuerlig snedvridning av nationella medel och när Fehmarn bältförbindelsen står klar 2029 kommer transportflödena att öka till och från Sverige. Detta ställer krav på en effektiv infrastrukturutveckling. Viktiga frågor inkluderar investeringar i järnväg, väg, sjöfart och flyg – alla avgörande för att Sydsveriges näringsliv ska förbli konkurrenskraftigt och möjliggöra för fler hållbara transporter.



Infrastruktur för tillväxt

Exempel på insatser under 2025:

- Analysera Sveriges finansieringsmöjligheter och villkor för infrastruktur.
- Verka för grön omställning av flyg (bl.a. genom initiativet Gröna Flygplatser).
- Verka för att Öresundsbron och Svedabs överskott investeras i regionens infrastruktur och matchas med nya statliga medel.
- Inleda arbetet inför nästa nationella transportinfrastrukturplan 2026-2037.
- Verka för att svenska företag har god tillgång till Copenhagen Airport och att den svenska flygplatsstrukturen bibehåller god tillgänglighet.

“Infrastruktur är ryggraden i vårt näringsliv. Med rätt satsningar kan vi inte bara stärka regionens konkurrenskraft utan också säkerställa hållbara och effektiva transporter för framtidens handel och industri. Fehmarn Bält-förbindelsen öppnar enorma möjligheter för Sydsverige som marknad, men bara om vi redan nu skapar förutsättningarna för att utnyttja dem fullt ut.”

Ellen Dahl, Regionchef Policy Skåne och södra Halland

Säkerhet

och beredskap

Sveriges säkerhetsläge har snabbt förändrats på flera nivåer, med hot från både organiserad brottslighet, gängkriminalitet och främmande makt genom påverkningsoperationer, sabotage och stölder av immateriella tillgångar.

Som NATO-medlem står Sverige inför nya säkerhetsutmaningar med skärpt lagstiftning inom flera centrala områden och ett fortsatt fokus på att stärka totalförsvaret. Detta inkluderar även ett ökat fokus på cybersäkerhet och AI, som utgör centrala delar av både säkerhet och beredskap. Detta innebär ett tydligt behov av att intensifiera säkerhetsarbetet inom näringslivet på alla nivåer, samtidigt som nya affärsmöjligheter skapas i den förändrade säkerhetsmiljön.



Säkerhet

och beredskap

Exempel på insatser under 2025:

- Agera informationskälla och kunskapsnod för medlemsföretag i frågor rörande säkerhetsarbete.
- Fortsätta samarbetet om initiativet *Inte i min last!*
- Bevaka ny lagstiftning på området.

”Säkerhetsfrågor och det säkerhetspolitiska läget i världen är mer utmanande än på mycket länge. Detta är en verklighet politik och företag nu måste hantera”.

Stephan Mühler, VD

Internationell handel

omställning och konkurrenskraft i en turbulent värld

En väl utvecklad internationell handel som är konkurrenskraftig och hållbar från första till sista led är viktigare än någonsin. Sanktioner mot Ryssland, geopolitiska spänningar ger ökad protektionism, aktiv industripolitik har gjort en renässans och nya komplexa regelverk gör vår omvärld allt mer svårnavigerad. 2025 kommer potentiellt innebära stora utmaningar för svenska företag, stora som små, och deras internationella handelsflöden, allt komplexare regelverk och förändrade konkurrensvillkor.

EU:s och Sveriges omställnings- och hållbarhetsagenda (exempelvis Fit-for-55) ger upphov till en omfattande belastning kopplad till regelefterlevnad. Det kommer krävas stora kunskaps- och kompetenshöjande insatser och i många fall ökade resurser på företagen. Men det kommer även ställas krav på Sveriges förmåga att säkerställa att regelutformningen är ändamålsenlig, inte alltför konkurrenshämmande.



Internationell handel

omställning och konkurrenskraft i en turbulent värld

Exempel på insatser under 2025:

- Arrangera den årliga konferensen *Tulldagen*, där viktiga handelspolitiska händelser och lagändringar gällande internationell handel uppmärksammas.
- Stärka medlemsföretagens kompetens och konkurrenskraft genom att erbjuda utbildning och rådgivning inom aktuella områden och i samband med regelförändringar.
- Den så kallade Draghi-rapporten pekar ut "regelbördan" som kritiskt problem för europeisk konkurrenskraft. Regelverk behöver förenklas och implementeringen bör ske effektivt och på ett enhetligt sätt mellan länder och regioner. Handelskammaren bör bevaka dessa frågor och inta en policy-position under 2025.
- Bevaka och verka för att Schengenområdet (fri rörlighet inom EU) utvecklas och håller transport och rörlighet öppna, bland annat genom Eurochambres. Hinder för en välfungerande och konkurrensutsatt inre marknad bör undanröjas.
- Verka för frihandel och att de fyra friheterna på den inre marknaden efterlevs. Motverka nya handelshinder även kallade "non-tariff barriers" såsom krav på märkning och typgodkännande.
- Genom Dansk-Svenska Handelskammaren arbeta för insatser mot gränshinder mellan Sverige och Danmark.

"Internationell handel är viktigt och kan också vara krångligt. Vi stöttar våra medlemmar i deras gränsöverskridande affärer genom att bidra med kunskap och kontakter, oavsett hur stor eller liten frågan är.

**Malin Madsen, Strategic Advisor
Customs and International Trade**

Vision 2020-2025

Uppstart
Höstmöte
2024



**Utarbetande av
omvärldsanalys**

Februari/Mars: workshops med fullmäktige m fl
Mars: rapport i styrelsen
April: förslag utarbetas
Maj: beslut i fullmäktige

Beslut omvärldsanalys
Årsmöte
2025



Arbete med handlingsplan/mål

Augusti: arbetsgrupp för handlingsplan/mål
September: rapport i styrelsen
Oktober: workshops med fullmäktige
November: beslut i styrelsen och fullmäktige

Beslut vision
Höstmöte
2025

